

Izvozno - uvozno dejavnost v bodoče usmeriti po novih poteh

S slabšanjem zunanjetrgovinske bilance SR Slovenije v ožjem in SFRJ v širšem smislu, so nosilke deviznih pravic v naši DO — torej temeljne organizacije, ki so združene v na ši DO, dolžne prispevati k izboljšanju zunanjetrgovinske bilance. Zavedajoč se tega dejstva so temeljne organizacije v sklopu splošne poslovne politike DO med ostalimi načeli poslovne politike za leto 1979 sprejele tudi načelo povečanja izvoza v letu 1979. Že pri analizi izvajanja načel poslovne politike za leto 1979 po periodičnem obračunu I. tromesečja smo ugotovili, da se teh načel ne pridržujemo in da so izvorna prizadevanja temeljnih organizacij slaba, razen v TOZD Avtooprema, kjer pa tudi lahko govorimo o nadaljevanju že postavljenih izvoznih aranžmanov iz preteklih let.

Da bi se dosegla večja koordinacija med temeljnimi organizacijami pri izvoznih prizadevanjih in zmanjšanje uvoza, je direktor DO koncem aprila imenoval posebno strokovno komisijo, ki bi naj pospešila izvajanje načel poslovne politike. Komisijo je naknadno potrdil tudi delavski svet DO.

Da bi komisija lahko natančneje opredelila svoje delo, si je zadala takoj v začetku nalogo izdelati devizno bilanco za II. polletje 1979, ki je pokazala sledeče stanje:

TOZD	Manjko
Gumarna	60 %
TAP	36 %
Kov. obdelava	55 %
PM	84 %
OR	100 %
SKUPAJ	48 %

Seveda je osnovno načelo vsake bilance, da bi morali biti leva in desna stran usklajeni. Iz naše devizne bilance pa je razvidno, da obstoja primanjkljaj.

Že takrat smo ugotovili, da je stanje izjemno kritično in predlagali temeljnim organizacijam, da svoja izvozna prizadevanja intenzivno povečujejo in preko svojih tehničnih strokovnih služb iščejo možnosti nadomestitev uvoženih materialov z domačimi. Žal moramo ugotoviti, da temeljne organizacije niso uspeli realizirati teh zahtev.

S podražitvijo nafte se je pokazalo, da bo planirani zunanjetrgovinski primanjkljaj SFRJ znatno porastel. Zaradi tega je v smislu navodil Zveznega izvršnega sveta, Samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino republike Slovenije sprejela niz omejitev, katere

pa ne bi v detajle razlagali zaradi omejene uporabe. Lahko le nakažemo, da je po pregledih in analizah naši delovni organizaciji, v smislu dosedanjih izvoznih učinkov, dana možnost fizičnega uvoza v vrednosti približno 9 milijonov dinarjev. Zaradi tega je bila takoj organizirana razprava med temeljnimi organizacijami, o selekciji že postavljenih uvoznih zaključkov, da bi z uvoženim materialom dosegli optimalni proizvodni in komercialni učinek.

Ker realno v letošnjem letu ne moremo več pričakovati pomembnejših izvoznih učinkov, smo se začeli posluževati določil zakona o deviznem poslovanju in zakona o blagovni menjavi s tujino ter priporočila Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, SR Slovenije. Predvsem je za nas pomemben 67. člen Zakona o deviznem poslovanju, ki daje našim temeljnim organizacijam pravico do deviznih sredstev, ustvarjenih s skupnim delom z našimi kupci, končnimi izvozniki.

Že v mesecu juniju smo nakažali možnost pridobivanja deviz v preje navedenem smislu, vendar je akcija stekla komaj po 15. septembru.

Ne želimo dramtizirati zadeve, kljub temu pa moramo povedati, da je trenutno stanje kritično. To kritično stanje pa bomo lahko odpravili le s skrajnim naporom samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in organi poslovanja. V kolikor ne bomo mogli trenutnega kritičnega stanja odpraviti, nam grozi zmanjšanje proizvodnje, s sodajno še večjo vezavo sredstev kot doslej. To pa bi nujno pripeljalo do rebalansa gospodarskega načrta in s tem do prestrukturiranja delitve dohodka.

Boris Horvat

Razstavljali smo na IAA v Frankfurtu

Kot je bilo zarčtano v letnem načrtu smo od 13. do 23. 9. t. l., tokrat prvič, razstavljali na mednarodni avtomobilski razstavi v Frankfurtu. Razstavljanje je organiziral naš izvoznik Tehnoimpex Ljubljana. V sklopu Tehnoimpexa so razstavljali tudi:

- Saturnus, Ljubljana
- Iskra, Nova Gorica
- Belt, Črnomelj

Na tem sejmu je še razstavljala Industrija kože iz Pirot. Drugih jugoslovanskih proizvajalcev ni bilo opaziti.

Sejem je bil zanimiv iz večih razlogov. Na tej razstavi se srečujejo proizvajalci avtomobilov in opreme iz vsega sveta. Zelo

dobro je zastopana spremljajoča avtomobilska industrija.

Zanimanje za naše proizvode (Pnevmatika, guma-metal, ogledala in zavorni cilindri) potrjuje domnevo, da obstojajo še velike možnosti za plasman naših izdelkov na tujem; le cene bodo odločale o realizaciji nekega posla.

Po nekaj letih smo zopet kontaktirali s firmo Happich. Predstavniki Happich-a so se zanimali za možnosti prodaje razne avtomobilske opreme na jugoslovansko tržišče, prav tako pa bi želeli pri nas kupovati.

Začetni razgovori s to firmo nakazujejo, da bi željeno sodelovanje doprineslo k večjemu izvozu naših izdelkov. LM

Prijateljsko in športno srečanje

»Iskra« TOZD Mehanizmi in AGIS TOZD Precizna mehanika sta delovna kolektiva, ki uspešno sodelujeta že nad 12 let. Poslovno — tehnično sodelovanje se je razširilo posebej še takrat, ko sta sindikalni organizaciji obeh kolektivov dali pobudo za izvedbo športno — prijateljskih srečanj, ki si sledijo vsako leto.

Na teh srečanjih se med delavci obeh kolektivov zraven športnih tekmovalj razvija duh prijateljstva in medsebojnega zaupanja, saj bi brez dobrih odnosov težko dosegali takšne delovne uspehe, kot smo jih dosedaj.

Prijateljski stisk rok predstavnikov obeh kolektivov

Svečani del priveditve je bil v gostišču na »Gorci«, kjer so bile sodelujočim športnikom podeljene nagrade in plakete.

O dosedanjem sodelovanju in možnosti bodočega skupnega raz-

voja proizvodnega programa, sta prisotnim spregovorila poslovodna organa obeh TOZD.

Predstavnika OOS pa sta v imenu vseh zaželela, da bi takšno srečanje postalo tradicionalno.

Paket rezervne hrane „Danes in jutri 84“ se vključuje v akcijo NNNP

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe smo dosegli tudi na področju graditve splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pomembne uspehe, predvsem zaradi dejstva, da je ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni del človekovih samoupravnih pravic in dolžnosti. To daje delavcem in občanom široke možnosti za ustvarjalno in samoiniciativno delovanje, tako v združenem delu, KS in družbeno-politični skupnosti; glede organiziranja, opremljanja in preskrbe prebivalstva z živili. Eden izmed pomembnih dejavnikov v funkciji preskrbe je tudi akcija z geslom »Danes in jutri 84«, saj praktično rešuje eno izmed važnejših nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, to je zagotovitev minimalne rezerve živil v vsakem gospodinjstvu.

Znanstveno-socialoške ugotovitve so pokazale, da so rezerve hrane predvsem v večjih urbaniziranih stanovanjskih soseskah, glede na nov način preskrbe in prehrabene navade nezadostne in ne zagotavljajo niti najnujnejše prehrane družin v izjemnih situacijah.

Temeljni element, ki izhaja iz izkušenj in načel NOB in daje celovitosti sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite specifičen povdarek, je človek, delavec in občan, edini, ki se lahko v organiziranih in pripravljenih akcijah bori tudi proti moderni vojaški tehniki in premaguje s svojo voljo in sposobnostjo tudi največje elementarne stihije.

kompletno prehrano štiričlanski družini po 3 obroke za 7 dni

7 dni x 3 obroke x 4 osebe = 84 z dopolnilnimi obroki suhega sadja, mleka in vitamina C.

Pri sestavi paketa so strokovnjaki upoštevali predvsem biološko vrednost jedi, obliko in hitrost priprave jedi oz. obrokov. Paket je primeren tudi za manjše družine, saj so konzerve praviloma 2-porcijske. Paket tehta 25 kg.

Prehrabeni paket, ki vsebuje 45 izdelkov prehrabene industrije Jugoslavije, je sestavljen tako, da zadovoljuje dnevne fiziološke potrebe tako po kalorični kot nutritivni plati. Dnevni obrok

trgovini ne bo mogoč, oz. ko bo družina potrebovala hitro in enostavno pripravljeno obroko, pa tudi na izletih in taborenju.

Jedi, vsebovane v paketu, bodo uporabne najmanj leto dni, nekateri izdelki tudi dlje, tako, da bo družina ta prehrabeni paket postopoma obnavljala. Cena paketa je 1.050,00 din cena izdelkov v paketu pa je za približno 20 = nižja od maloprodajnih cen.

V temeljni organizaciji HP Kolinška v Slovenj Gradcu lahko zagotovijo letno izdelavo do 400.000 prehrabnih paketov, za leto 1980, pa glede na dejstvo, da je ta paket praktično novost na našem tržišču, pa predvidevajo pripraviti 100.000 paketov.

Za odločitve o kapaciteti obrata so bili upoštevani statistični podatki o številu gospodinjstev, družinskih članov in deležu kmečkega prebivalstva v celotni republiki, vendar pa bo šele praktična uporaba paketa pokazala eventualne potrebe po spremembi in dopolnitvi. Zato so se delavci v temeljni organizaciji odločili za čim večjo prilagodljivost pri načrtovanju vsebine, velikosti in težnje po raznovrstnosti jedi.

Želijo, da vsi uporabniki v zvezi s sestavo prehrabnega paketa »Danes in jutri 84« posredujejo svoje pripombe, želje in predloge. Tako tekoče spremljanje želja in potreb so strokovnjaki že uporabili za bodočo proizvodnjo, ko bo temeljna organizacija poslala na tržišče prehrabeni paket za dvočlansko družino.

Da bi delovnim ljudem in občanom čimbolj poenostavili nakup paketa »Danes in jutri 84« sta Zveza sindikatov in SZDL, kot temeljna nosilca in politična dejavnika na področju uresničevanja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ustvarila skupno z delovno organizacijo HP Kolinška možnost obračuna plačevanja paketa.

Tako bo Zveza sindikatov kot najširši družbenopolitični dejav-

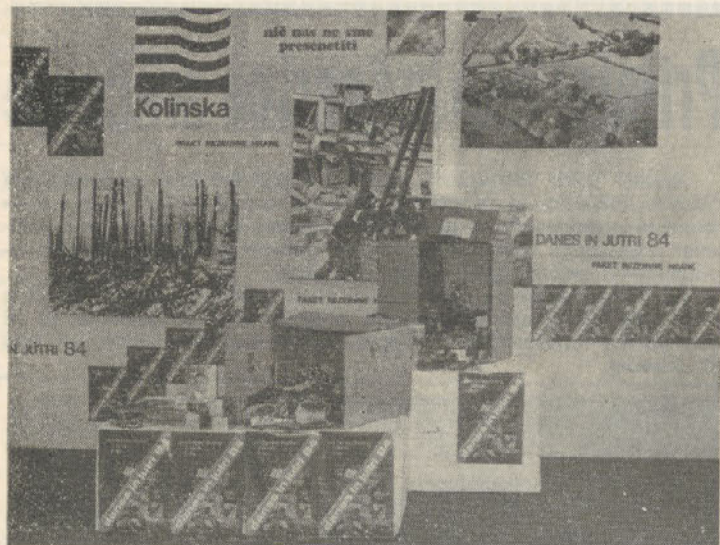
nik delovnih ljudi konkretno vodila eno izmed svojih številnih nalog ter tako omogočala delavcem najoptimalnejšo preskrbo z rezervno hrano. Osnovne organizacije v vsaki TOZD bodo evidentirale kupce in poskrbele za brezobrestno obročno plačevanje (4 obroki). Obroki se bodo odplačevali, kot vsi ostali načini kreditiranja pri izplačilu osebnih dohodkov. Vsaka TOZD bo za svoje delavce jamčila, da bodo obroki v predvidenem času odplačani.

Drugi način pa bo potekal preko direktne naročila in plačila pooblaščenim predstavnikom HP Kolinška z gotovino oz. virmanskim nalogom ali čekom v roku 15 dni. Prijave in potrebe pa zbira tudi neposredno TOZD Slovenj Gradec, Francetova c. 17, tel. (062) 841-551, ali HP Kolinška odd. Gastro, Ljubljana, Natorjeva 12, — tel. (061) 24-614.

Namen paketa se kaže torej predvsem v ustvarjanju potrebnih zalog hrane v primeru vojne in elementarnih nesreč, ko bodo zagotovo nastopile težave pri preskrbi s hrano in ko bo prav za prehod na racionalizirano preskrbo v spremenjenih razmerah potreben čas, ki bo v različnih krajih različen, pač odvisno od konkretnih priprav in izvedbo nalog s področja družbene samozaščite. Predvsem za premostitev teh težav pri preskrbi z živili je nujno, da si vsaka družina oz. gospodinjstvo sproti zagotavlja zalogo živil.

S svojo neuvrščeno zunanjo politiko in z vzglednim ravnanjem na področju mednarodne solidarnosti in vzajemne pomoči pa naša samoupravna socialistična družba v okviru svojih možnosti zagotavlja tudi pomoč drugim narodom, ki jih prizadenejo hujše elementarne nesreče.

Tako bo prehrabeni paket »Danes in jutri 84« postal tudi ena izmed učinkovitih oblik pomoči jugoslovanskega Rdečega križa.

Vsebina paketa »Danes in jutri 84«

Prav zaradi tega je prehrana in preskrba prebivalstva bistven element v letošnji republiški akciji »Nič nas ne sme presenetiti«, ki s preverjanjem obrambne sposobnosti naprav in pripravljeno delovnih ljudi in občanov in izredne življenjske situacije, doživlja vrh svojih akcij prav v septembru letošnjega leta.

Ta sistem aktivnosti je v delovni organizaciji HP Kolinška časovno pogojeval tudi pospešeno pripravo proizvodnje in sestave paketa rezervne hrane v temeljni organizaciji Slovenj Gradec, ki se je z začetkom proizvodnje v septembru letošnjega leta praktično vključila v akcijo »NNNP«.

Vesibna paketa rezervne hrane »Danes in jutri 84« omogoča

(na osebo) ima kalorično vrednost 1900 kalorij in vsebuje 55 g beljakovin poleg ogljikovih hidratov, mineralov in vitaminov, katerih kalorična povsem zadošča dnevnim potrebam človeškega organizma.

Vsebino paketa je podrobno pregledala in potrdila mešana komisija strokovnjakov s področja prehrane, ki jo je imenoval republiški komite za tržišče in cene. Paketu je priložena brošura, ki vsebuje navodila za pripravo jedi iz prehrabnega paketa in kompletne jedilnike za 7 dni, kar vsekakor olajšuje hitro in pravilno pripravo obrokov.

Paket bo v vsakdanjem življenju tudi nekakšen regulator med zalogami prehrabnih artiklov, predvsem v dnevih ko nakup v

Dajanje prve pomoči ponesrečencu

Ob praznovanju predvsem delovno

Vsak praznik, ki ga slavimo spominja na ta ali oni dogodek. Zgodil se je že zdavnaj ali pa še ne dolgo tega.

Praznično in spominsko pa je tudi vsako leto v Agisu, kjer skupno s »starostjo kolektiva« proslavimo še tovarniški praznik. Slovesnosti v letošnjem letu, so upoštevaajoč stanje, potekale skromno s povdvarjanjem pristopov k utrjevanju gospodarstva.

Slavnostna seja delavskega sveta je bila nekak osrednji dogodek tega dne, na kateri so delegati »pogledali« dotedanje uspehe razvoja delovne organizacije in umno spregovorili o možnostih in težnjah nadaljnega razvoja.

tenzivnejšo in učinkovitejšo prisotnost na tujem trgu.

Eden izmed novih pristopov za hitrejšo doseganje razvojnih ciljev je vsekakor tudi kolektivno vodenje TOZD in delovne organizacije. V naslednjem tromesečju moramo opredeliti vsebino in ob-

Podčrtana je bila predvsem misel, da se moramo v prihodnje dosledno in strokovno opredeliti, kaj so potrebne in zadostne sestavine, za doseganje razvojnih ciljev, ob aktivni vlogi posameznika in skupin. Nujno je, da z nekaterimi novimi pristopi razvijamo funkcije, ki bodo oplemenitile in pospešile učinkovitost ter gospodarsko stabilnost. Pomembno vlogo pri tem imajo vsekakor zadostne in pravočasne informacije, kar pa lahko dosežemo samo s kvaliteto in sodobno obdelavo podatkov.

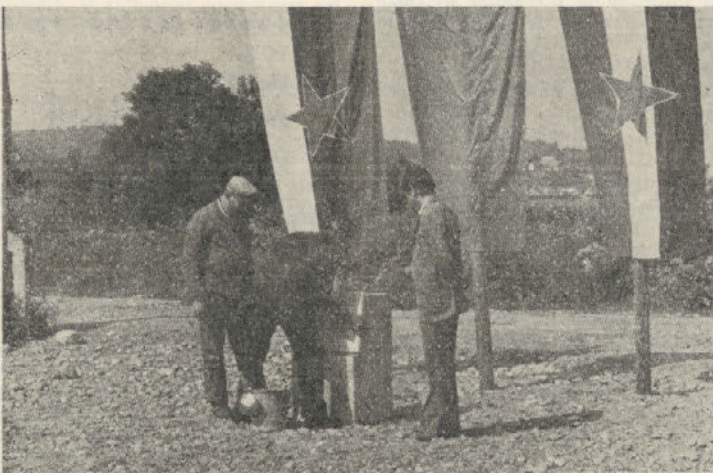
Pospešiti je potrebno vsekakor tudi razvojno raziskovalno delo in s tem nadaljevati razvoj na notranjih aktivnostih s tega področja.

Na področju mednarodne delitve dela, kot višje oblike sodelovanja, je nujno najti ustreznejši pristop in sile usmeriti v in-

liko kolegijsko poslovodnih organov za večje TOZD in delovno organizacijo. Ob zaključku je bilo slišati, da AGIS, izmed delovnih organizacij v občini, ne pomeni samo drugo mesto po številu zaposlenih in trenutno tudi po dohodku, ampak naj delavce predvsem obvezuje, da ustvarjalno in učinkovito opravljamo naloge, zase in širšo družbeno skupnost.

Ob praznovanju tega dne pa vsekakor nismo pozabili na deset dvajset in trideset letno delo in prispevke za rast kolektiva, naših delavcev — jubilarov.

Nagrade so jim bile vročene ločeno po TOZD, v prisotnosti vodstva in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij. V krajših nagovorih je bila izrečena zahvala in povdvarjen pomen njihovih dosedanjega dela in želja za nadaljnjo uspešno opravljanje nalog.

Uspešno izvedena akcija „Nič nas ne sme presenetiti“

»Delajmo, kot da bi bil 100 let mir in pripravljajmo se, kot da bo jutri vojna«, je dejal TITO.

Te Titove besede nam morajo biti smerokaz pri neprestani skrbi za ohranjanje naše samoupravne socialistične Jugoslavije, saj vemo, da nekateri gojijo velike apetite do ozemlja na katerem se nahajamo.

Prav tako pa ne smemo pozabiti na naravne nesreče, ki nas neprestano ogrožajo s svojimi posledicami.

Prav iz teh in podobnih vzrokov smo se odločili, da letošnje leto posvetimo obrambnim pripravam, v katere so bili vključeni krajin vseh KS in delavci vseh OZD na območju SR Slovenije.

Ker je cilj akcije »NNNP« bil v množičnosti sodelujočih, se je naša delovna organizacija povezala s KS Tone Žnidarič in z vsemi OZD na območju iste KS in se na ta način vključila v akcijo pod predpostavko, da je v prostorih CERTUS-a nastal požar. Ker se v neposredni bližini nahajajo objekti naše delovne organizacije je obstajala možnost, da se požar razširi preko objektov naše delovne organizacije, do skladišča goriva PETROL, ki bi povzročil eksplozijo in vsopredno s tem ogromno materialno škodo ter terjal številne žrtve. Zaradi tega so se vključile v gašenje in lokaliziranje požara vse enote CZ, iz vseh OZD na območju KS Tone Žnidarič.

V tej združeni praktični reševalni vaji enot CZ je bila lepo prikazana koordinacija med KS in OZD, kar je pogoj za uspešno izvajanje obrambnih nalog.

Če se samo spomnimo nekaj let nazaj, ko nam je požar uničil dva objekta v naši delovni organizaciji, se moramo vprašati, zakaj je do tega prišlo! Vzrokov je lahko veliko! Eden od pglavitnih pa je gotovo »človek«. Mnogokrat slišimo izraz »družbena samozашčita«. Kaj je to?

Ali ste kdaj opozorili tovariša, ko je odvrnil cigaretni ogorek na mestu, kjer je to prepovedano?

Vaš sodelavec kadi v neposredni bližini vnetljive tekočine! Varstvo pri delu (uporaba zaščitnih očal, zaščitnih rokavic, zaščitnih čevljev itd). Vsi ti delavniki in še mnogi drugi so najčešče vzrok nesreč, ki se pojavljajo.

Zato se moramo zavedati, da smo družbena samozашčita **mi vsi**, saj posledice napak posameznikov drago plačujemo, včasih tudi z življenji.

Prav iz teh in podobnih vzrokov smo si že v začetku letošnjega leta začrtali program aktivnosti v sklopu akcije »NNNP«, po vseh TOZD in DS, nosilec katerih so bile OOS.

Delavci vseh TOZD so bili seznanjeni z praktično uporabo gasilnih aparatov, različnih vrst in vsak izmed njih je imel možnost upravljati z njimi. Bile so tudi

imenovane komisije, ki so pregledale vse hidrante in gasilne aparate v svoji TOZD. Nekatere TOZD so izvedle zaklanjanje svojih delavcev v zaklonišče, ob predpostavki zračnega napada.

Na dan 29. 9. 1979 je bila po vseh TOZD aktivirana NZ. Prav tako je bila preko kurirske mreže aktivirana NZ v DO, ki je opravljala zavarovanje objektov in družbenega premoženja v noči iz 29. na 30. 9. 1979 in se na ta način vključila v akcijo »NNNP«. Torej lahko trdimo, da je v naši delovni organizaciji bil dosežen cilj akcije »NNNP« — množičnost v krepitvi našega obrambno-varnostnega sistema.

To pa ni bila naloga nas vseh samo v letošnjem letu, ampak je to naša stalna naloga, kajti le na ta način se bomo lahko uspešno postavili po robu morebitnemu agresorju ali naravnim in drugim nezgodam.

Branko SKRT

Iz obrata družbene prehrane

Pred kratkim nas je presenetila novica, da so nekateri delavci popoldanske izmene AGIS in GORENJA, TOZD Elektronika, zboleli zaradi hrane v Obratu družbene prehrane AGIS. Zdravniško pomoč je, po preverjenih podatkih v Obratni ambulanti AGIS in v splošnih ambulantah Zdravstvenega centra Ptuj, iskalo okrog 60 oseb, ki niso težje zbolele. Kmalu so se vrnili na delo. V Gorenju tudi nihče ni bil v staležu.

Zdravstveno-sanitarna služba v Ptuj n Mariboru je takoj opravila vse potrebne preiskave. Prvi rezultati preiskav so že znani in so negativni, do sedaj niso odkrili v pregledanih vzorcih hrane in pri delavcih, znakov okužbe. (Vsak obrok, ki ga pripravijo v Obratu morajo spraviti za event. kontrolo).

Pri tako velikem številu delavcev, kot se jih hrani v našem Obratu, bi se lahko zgodilo, da bi prišlo do okužbe, vendar so vsi zaposleni v Obratu družbene prehrane in ves potek pripravljanja hrane pod stalnim in strogim zdravniškim in sanitarnim nadzorom.

Ob dogodkih po 26. 9. bi lahko povedali, da so nekateri delavci dajali zdravniški službi napačne podatke, ki so jih nato preiskave zavrnile.

JT

Spodbudo boljšemu gospodarjenju

Z rezultati v polletju ne smemo biti zadovoljni, beremo naslov na prvi strani avgustovske številke Informatorja rudnikov svinca in topilnice Mežica. Takšna ugotovitev je obveljala tudi na razpravah sekretariata in predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o polletnem gospodarjenju v Sloveniji nasploh. Zelimo opozoriti le na nekatere postavke, ki so predsedstvo privedle k omenjeni oceni.

Osnovne značilnosti gospodarskih gibanj

V prvem polletju letos je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem industrijska proizvodnja v Sloveniji porasla po fizičnem obsegu za 7,4 odstotka, pri čemer je hitreje naraščala proizvodnja sredstev za delo in blaga za široko potrošnjo, manj pa reprodukcijskih materialov. Fizični obseg dela v gradbeništvu je višji za odstotek, vrednost proizvodnje pa za 20 odstotkov — posledica višjih cen. Republiški sekretariat za kmetijstvo ocenjuje, da bo odkup pšenice nižji od načrtovanega, njen pridelek naj bi bil nižji za 7 in pridelek krompirja nižji za 18 odstotkov — zaradi neugodnega vremena. Zaostreni pogoji bančnega kreditiranja že umirjajo sicer dinamično naložbeno dejavnost. Cene so zaradi gibanj na svetovnem in domačem trgu močno narasle in s tem krepko odstopajo od zahtevane politike. Produktivnost dela je višja za 5,9 odstotka, vendar kot posledica rasti industrijske proizvodnje, ne pa pomembnejših premikov v kakovosti gospodarjenja. Število zaposlenih je poraslo za 3,5 odstotka (odstotek nad resolucijo), pri čemer je zlasti zaskrbljujoča ugotovitev, da je med na novo zaposlenimi pretirano visok delež delavcev, ki nimajo dokončane osnovne šole. Nezaposlenih pa je za 11 odstotkov manj. Nadalje naj še posebej omenimo upadanje likvidnosti gospodarskih organizacij združene-ga dela.

Glede na enako lansko obdobje je bil letošnji polletni izvoz višji za 23 in uvoz za 33 odstotkov. Z izvozom torej krijemo 56 odstotkov uvoza. Struktura izvoza: sredstva za reprodukcijo 47 odstotkov, sredstva za delo 14 odstotkov, blaga za široko porabo 39 odstotkov. Struktura uvoza: sredstva za reprodukcijo 64,6 odstotka, sredstva za delo 24 odstotkov, blago za široko porabo 11,4 odstotkov. Skupščina SIS za ekonomske odnose s tujino je sredi avgusta sprejela ukrepe za bolj usklajena gibanja izvoza in uvoza. Tako naj bi po predvidevanjih del za letošnji prijavljenega uvoza prenesli na prihodnje leto.

Ahilova peta izgub

Izgube so seveda Ahilova peta vsakega gospodarstva, toliko bolj tistega, ki deluje na tržnih načelih. Ob polletju je ugotovilo izgube 180 organizacij združene-ga dela v skupnem znesku 954 milijonov dinarjev, ki je za 15,3 odstotka večji kot v enakem obdobju lani in 4,5 odstotka večji kot ob koncu leta 1978. Največ

izgube beležijo ob polletju: Cementarna Anhovo 123 milijonov, Splošna plovba Piran 85 milijonov, INA Nafta Lendava — petrokemija 58 milijonov, INA Nafta Lendava — rafinerija 47 milijonov, Lesonit Ilirska Bistrica 26 milijonov dinarjev. Zaradi obratne spremembe pa velja oceniti, da so letošnje izgube približno na lanski ravni. Ob podatku, da je v prvem letošnjem četrtletju zašlo v zgubo kar 599 OZD, vendarle lahko rečemo, da gre ob polletju za pozitivne pre-mike.

SIS in viški

Predsednik republiškega sveta ZSS Vinko Hafner, ki je vodil 12. sejo predsedstva, na kateri so obravnavali omejena vprašanja, je dejal, da bo predsedstvo na eni prihodnji seji obravnavalo razhajanje SIS s planom in še zlasti obnašanje tistih, ki so ustvarile viške, pa se zdaj skušajo izmurniti dogovoru, da bi viške ali vrnile gospodarstvu ali pa jih poračunale (to bi pomenilo nižjo prispevno stopnjo, dokler ne bi ujeli plana). Ob tem je družbeni pravobranilec samoupravljanja SR Slovenije Vinko Kastelic postregel s podatkom, da je v 33 slovenskih občinah 140 SIS, ki niso vrnile ali poravnale viškov.

Težave, ki se vlečejo

V celoti vzeto so bili ob polletju kljub vsemu povedanemu doseženi sorazmerno ugodni količinski rezultati, obenem pa smo slišali, da je podoba na prvi videz lepša, kot v bistvu je. Vrsta težav, in tem velja prednostna pozornost, zahteva zaostrene ukrepe za boljše gospodarjenje. Ob tem se moramo poglobljeno analitično soočiti s težavami, ki so dolgoročne in zato Zveza sindikatov Slovenije nanje še posebej obozriva:

— nižja rast produktivnosti dela in njen nezadosten prispevek k ustvarjenemu družbenemu proizvodu,

— večji obseg zaposlovanja od planiranega na vseh področjih združene-ga dela,

— zaostajanje pri vključevanju našega gospodarstva v mednarodno menjavo zmanjšanje njihove konkurenčnosti na tujih trgih,

— zmanjševanje učinkovitosti investiranja, slab izkoristek proizvodnih zmogljivosti in znanja,

— zaostrovanje problemov pri gospodarjenju s prostorom, zlasti z vidika opuščanja produktivne rabe kmetijskih zemljišč in varstva najbolj koristne zemlje,

— nizek delež lastnih sredstev za tekoče poslovanje in investicije in velika odvisnost procesa reprodukcije od drugih, zla-

sti domačih bančnih in inozemskih sredstev,

— premajhna povezanost rasti osebnih dohodkov z rastjo produktivnosti dela in premalo spodbudna delitev osebnih dohodkov, — nerešena ostajajo nekatera najbolj pereča vprašanja onesnaževanja okolja, predvsem oskrba s pitno in tehnološko vodo, onesnaženost zraka in problem odpadkov.

Delavce obveščati za odločanje

O vprašanih ustvarjanja in delitve dohodka, načelu delitve po delu in osebnem dohodku ter povezanosti realnih osebnih dohodkov z življenjskimi stroški je bila razprava najbolj obširna. O tem temeljito govorijo stališča predsedstva RS ZSS o nalogah sindikatov v sedanjih družbeno-ekonomskih razmerah, objavljena v prilogi DE »Sindikalni poročevalec« št. 8.

Prav o teh kritičnih točkah naj bi delavci po sindikalnih skupinah široko in poglobljeno razpravljali na podlagi analiz poslovnih organov o devetmesečnem poslovanju in ob tem pregledali tudi napoved gospodarjenja do konca leta, kot tudi v letu 1980 in v naslednjem srednjeročnem obdobju (na podlagi zdaj razpoložljivih podatkov). Posebno temeljito bodo morali to storiti tam, kjer beležijo izgubo.

Kvintetna razprava delavcev o lastnem gospodarjenju je pogoj za njihovo zavzetost pri delu in odločanju o rezultatih dela.

Naj ob tej priložnosti spomni-mo predvsem urednike in organizatorje obveščanja, sindikalne aktiviste in tudi poslovne organe na vsebino 150. člena zakona o združenem delu, ki pravi, da pred ugotovitvijo periodičnega obračuna oziroma zaključnega računa delavci v temeljni organizaciji obravnavajo in ocenjujejo rezultate svojega dela in poslovanja temeljne organizacije na podlagi informacije in poročila, ki ga predloži poslovni organ temeljne organizacije. Za točnost podatkov in za strokovno oceno je odgovoren poslovni organ oziroma tisti, ki je gradivo pripravil. Po obliki in vsebini mora biti informacija dostopna in razumljiva vsakemu delavcu, torej ne sme biti niti »frizirana« niti »okrašena« z odvečnimi informacijami, ki bi namesto obveščeniosti dosegle napačno obveščeniost oziroma neobveščeniost. V 550. členu pa zakon med drugim govori ud to, da poslovni organ krši delovne obveznosti, če ne izpolni svoje dolžnosti glede obveščanja delavcev in sindikata. Nimamo namena niti mahati s tem in še manj groziti, hočemo le reči, da se ne bi smelo zgoditi, da delavci ne bi bili obveščeni o gospodarskem poslovanju svoje organizacije združene-ga dela.

Ne bi se namreč smelo dogajati, kot se je v naslednjem pri-

meru. Občinski časnik je objavil podatke o poslovanju vseh OZD v občini, torej tudi tistih, ki so ugotovile izgubo. Zanimivo je, da so takoj po objavi poslovodni organi »izgubašev« poklicali urednika in mu očitali, da jim vznemirja delavce. Seveda, ker ti delavci sploh niso vedeli, da imajo izgubo. Če so bili delavci vznemirjeni, so bili popolnoma upravičeno, pa ne zaradi urednika, ampak zaradi poslovodnih organov, ki so prikrivali podatke in s tem kršili pravice delavcev. Če delavci niso obveščeni, ne morejo odločati, torej ne morejo samoupravljati. Sindikat je za odpravljanje takšne anomalije še posebno dogovoren.

Vladimir Jerman

Neprijeten dogodek v „lastni hiši“

Dne 3. 9. 1979 sem obiskal našo trgovino z namenom nakupa 2 kom. žarnic za svoje vozilo. Po nekaj minutnem čakanju — kljub prisotnosti 4 prodajalcev nisem dobil zahtevanih žarnic iz razlogov kot sledi:

— prodajalec (njegovoga primka ne vem) je ob 12. uri povedal, da mora malicat, ter odšel iz trgovine.

— prodajalec (njegovoga primka ne vem) je odšel »za trgovino« (staleže)

— ostala prodajalca pa sta se pogovarjala o osebnih zadevah.

Menim, da takšno neodgovorno delo prodajalcev škodi ugledu našemu delovnemu kolektivu, ker sem nato željeni material kupil drugod, v najbližji trgovini z avtomaterialom.

Dušan Žnidarič

Ugankarski drobiž

ANAGRAM V STAVKU

EGON in TOM sta navdušena športnika. S katerim športom se ukvarjata? Premešajte debelo odtisnjene črke!

ANAGRAM

STANEK NEDIČ

Tovariš Nedič redno spremlja atletska tekmovanja. Kateri goslovanski atlet se skriva v njegovem imenu in prilimku? Za pomoč vam povemo, da je ta atlet evropski rekorder v svoji panogi.

Diploma in tudi že prvi uspehi

Pred nedavnim, v nekaj prejšnjih izdajah glasila, smo poskušali na kratko zabeležiti uspehe na področju izobraževanja ob delu, naših delavcev. Brez dvoma njihova prizadevanja narekujejo zahtevo po večjem odmevu, kajti ob doslednem in kvalitetnem opravljanju postavljenih nalog, so z voljo in odrekanjem pripeljali do cilja in željenega zaključka drugo stopnjo študija, različnih šol in smeri. Tako vsaj delno in še vedno ne dovolj pridobivamo z izobraževanjem naših delavcev ob delu, strokovnjake za nadaljnji razvoj delovne organizacije in njeno učinkovitejšo vključevanje na področje kovinsko predelovalne industrije.

Izmed teh, lahko bi dejali še vedno maloštevilnih primerov, je tudi delavka v laboratoriju, tov. Menhart Justina. V naši delovni organizaciji se je zaposlila, kot kemijski inženir prve stopnje, v preteklih dneh pa je tudi končala še študij kemije na drugi stopnji. Za razgovor z njo smo se odločili predvsem iz vzroka, ker je njeno diplomsko delo, ki ga je ponudila delovni organizaciji, že tudi zaživelo, oziroma opazni so prvi zelo pozitivni rezultati.

Uvedla je nov in zelo učinkovit postopek prečiščevanja odpadnih voda, ki smo jih pred tem spuščali naravne vodotoke s prisotnostjo prevelikih količin raznih strupov. Podrobnosti o tem so zabeležene v našem razgovoru. Želeli pa bi opozoriti na to, da bi bilo potrebno pri ocenjevanju njenega dela upoštevati tudi uporabno vrednost in rezultate, s čimer bi nalogo sigurno objektivneje ovrednotili in ne samo z konstantno vrednostjo, kot vse ostale, ki so še do danes v predalih. Na naša vprašanja, ki ne zadevajo samo njenega študija smo dobili sicer kratke, vendar pa jasne odgovore.

— Se nam lahko v začetku na kratko predstavite!

— Menhart Justina, dipl. ing. kemije. V DO sem zaposlena od 1970. leta. Do leta 1975 sem bila tehnolog površinske zaščite, sedaj pa opravljam delovne naloge »Vodenje in organiziranje dela v laboratoriju.«

— Kako je kemijsko laboratorijsko dejavnost organizirana v naši delovni organizaciji in katere so njene osnovne naloge?

— Kemijska dejavnost v naši DO se deli v glavnem na gumarsko in na dejavnost kemije, ki zajema vse kemične in fizikalne analize. Tako je tudi laboratorijska dejavnost ločena na obratni laboratorij TOZD Gumarna in kemični laboratorij DO, ki spada v DSSS — v službo kakovosti.

— Koliko je zaposlenih in kakšna je kadrovska zasedba?

— V kemičnem laboratoriju smo trenutno trije izvajalci — 1 dipl. ing. in dva kemijska tehnika.

— Kaj razumemo pod izrazom laboratorijsko kemijska dejavnost v naši delovni organizaciji?

— Kemični laboratorij opravlja vrsto analiz, ki se z razvojem proizvodov vzporedno povečuje po kvaliteti in kvantiteti.

Analize same lahko v grobem razdelimo na:

- analize vhodnih materialov
- analize tekoče proizvodnje
- analize končnih proizvodov
- analize odpadnih vod
- razvijanje novih tehnoloških postopkov.

— Ilustrirajte konkreten primer

— Konkreten primer bi lahko podala pri vsaki analizi.

Laboratorij ugotavlja:

— pri vhodnih materialih kontrolo kvalitete (sestavo materiala, korozijsko obstojnost ...),

— pri tekoči proizvodnji ima dnevno kontrolno funkcijo tehnološkega procesa, sestave raznih kopeli in elektrolitov,

— kvaliteto razstrupljenosti odpadnih vod in vsebnost škodljivih komponent na natančnost 0,01 mg/l,

— pri razvijanju novih tehnoloških postopkov ima laboratorij funkcijo preverjanja samega postopka in izdelavo vzorcev.

— Kakšne so možnosti nadaljnega razvoja te dejavnosti!

— Ker se naša DO ukvarja s kovinsko predelovalno dejavnostjo, je kemijska dejavnost na koncu tehnološkega postopka, kjer pa za modernizacijo in razvoj navadno že zmanjka finančnih sredstev.

— V kolikšni meri je ta dejavnost vključena v srednjeročni razvoj?

— V naslednjem srednjeročnem planu načrtujemo izgradnjo nove galvanike z odgovarjajočo novo čistilno napravo za odpadne vode.

V projektu galvanike načrtujemo popolnoma avtomatski tehnološki proces. Sporedno z gradnjo nove galvanike moramo upošte-

Nekaj o malici

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da ODP lepo služi svojemu namenu. Malice so v večini dobre in obilne.

Toda nehoti se mi vsiljuje vprašanje, zakaj je pri določenih jedilih v jedilnici nepopisna gneča, sicer pa je napol prazna. Eno je prav gotovo res, da imajo ljudje dvojne bloke, torej tiste za topli in suhi obrok. In potem jim je jedilnik samo še smerokaz in pripomoček, za katero malico se bodo odločili. In kdo so ti ljudje? Po moje so ti ljudje nosilci »višjih« delovnih mest, saj oni dobijo in delijo bloke za svoje ljudi. Jasno pa je, da se številčno stanje nenehno spreminja in sicer v negativno smer in tako ... ?!

Vem, da bi bilo prav, da se bloki za delavce, ki niso ta dan v službi, vrnejo, toda ali jih tudi vračamo?

Mar bi tem ljudem ne kazalo pogledati v zavest; mislijo da so skriti in neopazni. Ali pa bi naj poskrbeli, da bi tudi oni za gumarsko prešo, brusilnim strojem ali livarji, ti, ki delajo v treh izmenah, imeli prav tako pravico, do dnevne izbire malice.

Prepričan sem, da bi bila ob ponedeljkih in še nekaterih dnevih jedilnica prazna, ko pa bi dišal ocvrt piščanec ali pa pečenka bi se drenjali. Se bi vam zdelo to prav. Prav gotovo, da ne?!

Kazalo bi poostri nadzor. Samo kako? Klobčič se ne bi odvil nikoli. Saj bi kontrolo opravljal tisti, zaradi katerih bi jo

uvedli. Se mar motim? Pa vendar so rešitve. Vedno in povsod vplivati na te ljudi, da ne ravnajo prav, da s svojim ravnanjem vnašajo med delavce nemir in nerazpoloženje, kar pa seveda krha delovno sposobnost posameznika ali skupine.

Za začetek razmišljam o ukinitvi jedilnika. Čemu jedilnik na stenah delovnih prostorov. Čas malice nam je znan, kaj bomo pa jedli bomo pa videli v jedilnici. Saj smatram, da prav jedilnik napelje te ljudi k takšnim ravnanjem. Drugič pa bi kazalo te ljudi imenovati in jih javno opozoriti. In lep čas jim ne bi teknila niti najboljša pečenka, seveda če so ljudje?

Maks MENONI

vati tudi izgradnjo in razvoj laboratorijske dejavnosti, saj si brez te ne moremo predstavljati delovanja galvanike in ostalih oddelkov, ki jih povezuje kemijska dejavnost.

— Ena izmed bistvenih pozornosti je tudi usmerjena na področje odpadnih voda. Zakaj?

— Pri tehnoloških postopkih površinske zaščite nastajajo odpadne vode, ki so obremenjene z močnimi strupi in toksičnimi substancami. Ker take odpadne vode ogrožajo življenje v vodi, ki je važen faktor za obstoj flore in faune, smo tudi čiščenju odpadnih vod posvetili zadnje čase več pozornosti.

— Na tem področju smo zadnji čas dosegli bistveni premik na boljše. Kakšen je pri tem vaš osebni prispevek?

— Že nekaj časa smo opažali, da naše odpadne vode niso primerne za izpuščanje v naravne vodotoke, na kar so nas opozarjali tudi inšpekcijski organi. Skupno smo v DO iskali možne rešitve problema, kjer smo obravnavali več predlogov. Osebnost sem se mnogo zavzemala za rešitev tega problema. V laboratoriju smo vršili vrsto analiz in kontrolo poteka razstrupljanja.

— Ali je to v povezavi z vašim pravkar končanim študijem na visoki tehniški šoli, smer kemija, kjer ste tudi uspešno opravili diplomu?

— Prav zaradi tega sem se na koncu študija odločila, da opravljam diplomsko nalogo ravno iz tega področja. Namen moje di-

plomske naloge je bil, da ugotovim učinek razstrupljanja odpadnih voda v DO Agis. Ugotovila sem, da dosedanje razstrupljanje pri naglem stopnjevanju proizvodnje v zadnjih letih ne odgovarja zakonskim predpisom. Zato sem kot dodatek k diplomski nalogi podala predlog za direkten postopek čiščenja odpadnih voda. Moj predlog je bil skoraj v celoti realiziran že v mesecu juliju 1979. Del realizacije smo morali opustiti zaradi prostorske stiske v galvaniki. Že prvi rezultati, ki smo jih dobili v našem laboratoriju so nam pokazali velik korak naprej pri čiščenju odpadnih voda. To nam je potrdila tudi analiza Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, ki je pogodbeno vezan z DO, da dostavlja mesečno atestirane analize inšpekcijskim organom. Pri izvajanju direktnega razstrupljanja se je poleg zadovoljivih rezultatov kvalitete odpadne vode, pokazal tudi velik prihranek pri kemikalijah za razstrupljanje (kislina in lug), ki smo jih pri starem postopku porabljali v mnogo večji količini. Pri popolni realizaciji mojega predloga, bi bil prihranek pri kemikalijah še večji.

— S katero pomembno nalogo se v tem trenutku okvarjate?

— Trenutno sem tudi član tima za pripravo tehnološkega elaborata za izgradnjo nove galvanike in čistilne naprave.

— In za konec. Kaj vse moramo storiti v Agisu, da bi laboratorijsko kemijsko dejavnost dosegla tisto stopnjo opremljenosti in organiziranosti, ki bi bila garant uspešnega dela?

(Nadaljevanje na 6. strani)

INVENTIVNA DEJAVNOST

Komisija za inovacije je imela v I. polletju 1979 tri redne seje na katerih je obravnavala 15 tehničnih izboljšav in 20 koristnih predlogov, ter o predlogu inovatorjev za občinske nagrade ob dnevu inovatorjev 30. marca. Občinske nagrade in priznanja so sprejeli naslednji inovatorji iz naše DO:

Bela Peter iz TOZD Avtooprema za spremembo tehnološkega režima dela pri izdelavi vstopne cevi za glušnik 997 s čemer je nastala gospodarska korist za TOZD v višini 592.477,80 din.

Pukšič Srečko iz TOZD Kovinska obdelava za izdelavo držala za stružne nože s pomočjo katerega je dosegel združitev treh faz dela v eno in je nastala gospodarska korist za TOZD v višini 238.188,70 din.

Golob Stanislav iz TOZD Kovinska obdelava za združitev operacij vrtnanja pri zavornih valjih s čemer je nastala gospodarska korist za TOZD v višini 27.910,15 din.

Obravnavane tehnične izboljšave:

Številka izboljšave	Prilimek in ime	Zaposl. za TOZD	Inovac. za TOZD	Gospodar. korist	Odškod. nagrada
20/SIGMA	Jauševac Martin	DSSS	KO	32.703,30	2.462,20
T-37/77	Arbeiter Anton	TAP	TAP	42.797,95	3.324,65
T-44/77	Bela Danilo	OR	TAP	zavrjneno	
T-51/77	Vindiš Franc	TAP	TAP	21.301,05	2.417,10
T-13/78	Bedenik Janez	TAP	TAP	6.650,00	773,40
T-19/78	Gašparič Jože	DSSS	TAP	zavrjneno	
T-21/78	Hojnik Edvard	DSSS	GUM	ni izračunano	
T-22/78	Weigl Emerik	TAP	GUM	še ni izračunano	
T-23/78	Lešnik Zvonko	GUM	GUM	zavrjneno	
T-24/78	Beranič Franc	TAP	TAP	96.026,95	13.180,75
T- 9/78	Rozman Franc	DSSS	TAP	zavrjneno	
T-10/78	Golob Stanislav	KO	KO		2.400,00
T-25/78	Meško van	TAP	TAP	preloženo	
T-27/78	Meško Ivan	TAP	TAP	preloženo	
T-28/78	Visenjak Branko	TAP	TAP	104.912,65	7.887,40

Obravnavani koristni predlogi

K- 6/78	Butala Anton	TAP	TAP	16.053,30	2.041,15
K-10/78	Meško Ivan	TAP	TAP		5.700,00
K-11/78	Peklar Franc	TAP	TAP	zavrjneno	
K-12/78	Šimenko Edi	KO	KO	zavrjneno	
K-16/78	Ilec Jože	DSK	TAP	181.629,15	9.923,30
K-17/78	Bela Danilo	OR	TAP	zavrjneno	
K-18/78	Kostevšek Franc	TAP	TAP	73.600,00	5.202,80
K-20/78	Peklar Franc	TAP	TAP		3.100,00
K-22/78	Meško Alojz	DSSS	TAP	zavrjneno	
K-25/78	Repič Peter	TAP	TAP	zavrjneno	
K-19/78	Kolarič Rudi	DSK	TAP	zavrjneno	
K-27/78	Koderman Janko	TAP	TAP	20.196,00	1.942,65
K-28/78	Čegran Stanko	GUM	GUM		2.000,00
	Veselič Janez	GUM	GUM		2.000,00
	Vučak Otmar	VZD	GUM		2.000,00
K-29/78	Kokot Martin	GUM	GUM	277.151,50	3.000,00
K-30/78	Blagovič Mirko	DSK	TAP	65.830,35	4.370,65
K-31/78	Savič Momčilo	DSSS	TAP	zavrjneno	
K-33/78	Trop Maks	TAP	TAP	97.991,50	9.154,90
K-34/78	Habjanič Ignac	TAP	TAP	zavrjneno	
K-35/78	Šegula Marjan	TAP	TAP	zavrjneno	
K-36/78	Mlinarič Vlado	TAP	TAP		2.500,00

ANAGRAM V STAVKU

JASNA in TOM sta prišla iz SKOPJA in si ogledala našo naravno znamenitost na kraškem svetu. Kje sta bila? Premešajte tri debelo odtisnjene besede.

(Nadaljevanje s 5. strani)

— Že nekaj let se srečujemo v laboratoriju s prostorskimi problemi. O tem smo v našem glasilu že pisali. Predvsem nam je nujno potreben fizikalni laboratorij, saj občutljivi instrumenti in aparature nikakor ne spadajo v agresivno atmosfero kemičnega laboratorija. Upamo, da se bomo uspešno vključili v naslednji srednjeročni plan. Z boljše in sodobnejšo opremo v novih prostorih se bomo lažje in uspešneje lotevali novih nalog in dolžnosti.

LOGOGRAFNI ANAGRAM V STAVKU

TONE MRK NE PAZI na oznake cestno-prometnih predpisov. Na kaj je premalo pozoren tovariš Tone? Premešajte prve štiri besede in pri tem eno črko E izpustite!

ANAGRAM ANICA KARAT

Kakšen poklic ima Anica?

ANAGRAM V STAVKU

VERA in VICE sta v gozdu opazovala ljubko živalco? Ali veste katero? Premešajte črke v prvi in tretji besedi!

ANAGRAM VLADO BETA

Vlado še hodi v šolo. Kateri predmet mu najbolj ugaja?

Preveč spontan odnos do obveščanja

V drugi polovici preteklega meseca je v značilnem kraškem okolju, Lipici, potekal pet dnevni seminar za organizatorje obveščanja.

Seminar je po vsebini združeval teorijo komuniciranja v združenem delu, katerega namen je delavcem omogočiti samoupravno odločanje in politično delovanje.

Teoretični del seminarja se je vsak seminarski popoldan nadaljeval v praktično delo. V manjših skupinah smo spoznavali načrtovanje in vodenje informacijskih in komunikacijskih akcij.

V celoti smo se tudi seznanili, kako je mogoče v procesih samoupravnega sporazumevanja in odločanja s pridom uporabljati naj sodobnejša spoznanja o načrtovanju in vodenju sestankov, kako se oblikujejo samoupravne delegatske informacije in pišejo zapisniki. Praktično smo pristopili tudi k oblikovanju uredništev, ki so dobila nalogo, da pripravijo za tiskanje izdajo glasila in biltena. Pri tem smo poskušali s objavljenimi informacijami po izbranem načrtu informacijsko-komunikacijske akcije dokazati, kako je mogoče spodbuditi in omogočiti sodelovanje delavcev v procesih sporazumevanja in oblikovanja samoupravnih in političnih odločitev.

Osrednji del praktičnega dela pa je bila priprava zasnove informacijskih služb ali centrov za obveščanje ter poizkus, kako taka služba ali tak center načrtuje, vodi in usmerja informacijske in komunikacijske akcije v združenem delu.

Vsi dokumenti kongresov ZKS, ZKJ, ZS, ZSM in drugi posebej poudarjajo, da je obveščeno delovnih ljudi osnovni pogoj za njihovo dejavno in kvalificirano udeležbo v odločanju o vseh bistvenih vprašanih življenja in dela. Torej ni dvoma, da sta pomen in vloga te dejavnosti enakovredna činitelja, vsem ostalim, ki neposredno vplivajo na proizvodni proces. Malokrat ali celo nikoli se tega tudi zavedamo in nekatere, na videz manj pomembne dejavnosti zaveštvo odmikamo od celovite možnosti opravljanja svoje funkcije. Posledice so ponavadi dolgosežnejše narave pa tudi nasprotno.

Mnogo dragocenega časa izgubim za vrsto opravil, kadar z nepravilnimi oblikami in načini vodimo obveščanje v pristopih k vnašanju novega ali spreminjanju obstoječega.

Racionalno in dosledno izkoriščenost razpoložljivih informacijskih sredstev pa dosežemo samo, če je posredi kvaliteten ter takšen pristop, ki bo tudi lahko zagotovil razumljivo, pravočasno in aktualno informacijo. Omeniti je pomembno tudi odnos do informiranja tistih, ki informacije akumulirajo, ne v pozitivnem smislu, ampak jih »ljubosumno« čuvajo zase.

V naši delovni organizaciji je na razpolago več informacijskih kanalov, ki pa jih ponavadi ne izkoriščamo, če pa jih, to na nepravilen način.

Izrazit primer so oglasne deske, kamor obešamo, s prav zavidljivimi spretnostmi različne samoupravne sporazume in druge akte zajetnih debelin. S tem smo morda želeli opozoriti, da vse to imamo v delovni organizaciji; če smo želeli tudi vsebino teh paketov na ta način prenesti do delavca, potem je bilo truda tistega, ki je to obešal, res škoda. No, to je samo en primer, ki zgovorno in glasno kliče, da je potrebno dati temu pomen in organizacijsko dopolniti obstoječe stanje, izdajanja glasila. Razpoložljivi informacijski kanali bodo dobili in opravljali svojo funkcijo, če bodo njihovi »posluževalci« organizirani v službo ali center, če bodo dovolj strokovno usposobljeni in če bo njihovo delo potekalo v sodelovanju z drugimi. Zasnovo take službe ali centra tudi pripravljamo v našem uredništvu in s prikazanim kvaliteten premikom upamo, da bomo sedanje stanje pomaknili na boljše.

Srečko ŠNEBERGER

Glede na predlog 22. redne seje poslovnega odbora DO, 542. sklepa 25. redne seje delavskega sveta DO in sklepa 14. redne seje komisije za inovacije razpisujemo

javni natečaj

za zbiranje koristnih predlogov na področju zmanjšanja uporabe energije.

Vse podrobnejše informacije, kakor tudi prijavnice dobite pri referentu za inovacije, Dušanu Žnidariču.

Komisija za inovacije

DOPUSTI SO MIMO

Večina delavcev se je že vrnila z letnega dopusta ali bolje rečeno, večina delavcev je svoj letni dopust izkoristila. Mnogi so ga izkoristili za kmečka opravila, nekateri za gradnjo, le nekaj jih je preživelo dopust, kot oddih. Mnogim osebni dohodek ne dovoljuje takega letovanja in ravno tem moramo s solidarnostjo to omogočiti.

Letošnje leto smo vprašanju org. preživljanja dopusta posvetili že nekaj več pozornosti, vendar moram takoj reči, da še ne dovolj. Tega področja investiranja se lotimo preveč kratkoročno — rešujemo le za eno leto. Res je, da se regresiranje letovanja lahko financira le iz sklada skupne porabe, da pa je ta odvšen zlasti od rezultatov poslovanja, vendar bi kazalo, da bi k temu pristopili bolj načrtno, planirali bolj dolgoročno. Zato se bo potrebno z naslednjim srednjeročnim planom odločiti za bolj organiziran sistem.

Za kak način organiziranega letovanja se odločiti, je zelo vprašljivo, mnenja delavcev so zelo različna; vprašanje je tudi ekonomska plat s stališča delovne organizacije, zadovoljstvo delavcev in še niz vprašanj, ki se pri tem pojavljajo.

Da prikažem samo alternativo graditi počitniško hišo ali vsako leto najemati privatne hiše.

Primer: letos smo najeli hišo z 12 ležišči na Pelješcu hišo z 20 ležišči v Poreču hišo z 12 ležišči v Novalji hišo z 12 ležišči na Braču

— skupaj 56 ležišč v različnih krajih ob Jadranu, v dveh primerih na voljo kuhinja, skupni stroški 315.000 din.

Stroški, ki bi bili s hišo poleg investicije so še naslednji: poraba električne energije in vode, priprava pred sezono in ureditev po sezoni, pranje in zamenjava posteljnine, čiščenje prostorov, vzdrževanje objekta ...

Mnogo delavcev je navdušenih za bivanje v prikolicah, ki imajo tudi svoje prednosti in pomanjkljivosti kot so vzdrževanje, najemina v kampu, pripravljane in pospravljanje, možnost kuhanja in možnost premeščanja iz kraja v kraj. Za to varianto smo se že odločili in se bomo morda še v bodoče.

Nakazane variante nam gotovo dajo misliti pred dokončno odločitvijo.

Če želimo zdravega delavca, ki bo ustvarjal, moramo skrbeti zanj tudi takrat, ko mu bodo pešale moči, ko ga bo začelo zapuščati zdravje. Eden izmed načinov take skrbi je omogočanje okrevanja tudi v izven sezonskem času. Ko bo zgrajena obratna ambulanta bo potrebno skupno z medicinsko službo poskrbeti tudi za delavce, ki že dalj časa delajo na težjih delovnih mestih in jim moči ter zgrajevanje pešata.

Še na eno solidarnost bi rad opozoril — na enotno financiranje in enotno delitev kapacitet za letovanje na ravni delovne organizacije. Zato se bomo posku-

šali sporazumeti za združevanje sredstev v ta namen na ravni delovne organizacije, saj bo na tak način več možnosti za napredek na tem področju.

Z nekaterimi izmet tistih, ki so letovali v organizaciji delovne organizacije, smo se tudi pogovarjali in vtisi so naslednji:

Fluher Oto, TOZD Kovinska obdelava, v Agisu 8 let, rezkar

Človek se vedno rad vrača tja, kjer je preživel lepe in prijetne trenutke. V tem letu sem nabiral novih moči v Supetarju na otoku Braču; v letovišču, ki s čudovitimi plažami privablja številne goste, predvsem pa ponovno tiste, ki so ta turistični center že obiskali.

Nekaj let nazaj sem potoval v organizaciji turistične agencije Kompas, v tem letu pa sem sprejel ponudbo v delovni organizaciji, ki je najela prenočišča od zasebnika. Zmerna je bila predvsem cena pa tudi pozornost in gostoljubje lastnika, sta prispevala svoje za prijetno počutje. Vtisi vseh, ki smo se odločili za Supetar, narekujejo še večjo aktivnost za pridobivanje prostih mest letovanja, v krajih in morda tudi pri zasebnikih po cenah, ki so dosegljive za delavcev žep. Delno bi zadovoljili tudi povpraševanje po ceneni letovanjih, z nakupom počitniških prikolic. Iz nekaterih razgovorov je slišati, da je ta nakup v teku in da bodo te prikolice v prihodnji sezoni že sprejele prve dopustnike.

Veselič Konrad, TOZD Komerciala, v Agisu 17 let, referent prodaje

Upoštevač vsakoletno gnečo na naši obali, sem z veseljem sprejel ponujeno v delovni organizaciji. Na polok Pelješac sicer vodijo še precej neurejene poti, vendar zmerna obljudenost obale daje izredne pogoje za oddih. Domačin pri katerem smo stanovali je tudi ribič in tako nam ni manjkalo užitka ob lovljenju rib, kamor nas je povabil na odprto morje. Vsakokratni dvig mreže je bil za nas novo presenečenje, kajti spoznali in videli smo lahko različne vrste morskih rib, pa tudi drugih morskih stanovalcev, ki so se slučajno znašli v naši mreži.

Povpraševanje po letovanju v delovni organizaciji je bilo brez dvoma večje kot pa možnosti. Izbira ponujenih krajev je bila dokaj srečno izbrana. Za dosego in večjo zadovoljitev teh potreb bi bilo po moje nujno razmišljati o vlaganjih za ureditev in izboljšanje letovanja naših delavcev. To pa tudi zato, ker se vedno več ljudi odloča za oddih, tudi tisti, ki so dvajset ali celo več let dopust in počitek zamenjali z delom doma.

Breznik Zvonko, TOZD Gumarna, v Agisu 6 let, statistični kontrolor

Že nekajkrat sem z zadovoljstvom letoval v počitniški hišici last naše delovne organizacije, v Biogradu. Tako sem vedno skromno pa vendar zadovoljno preživel dopust. V letošnjem letu pa sem želel spremeniti kraj in izkoristili ponujeno možnost v Poreču. Ni mi žal. Izredno nam je godlo tudi vreme in prijetni domačini so nenehno skrbeli za počutje svojih gostov, ki je bilo več kot samo ugodno.

Povdarit pa je potrebno, da nas je bilo, od vseh zaposlenih v AGIS, samo manjše število, ki smo imeli priliko letovati brez tega, da smo sami iskali prostor in kraj. S tem smo obšli precej skrbi pa tudi visoke cene. Kaj pa ostali? Vsem je res težko ugoditi tudi zaradi različnih želja.

Mnogi so ostali doma, ker si ni s pravočasno zagotovili letovanja. Če že ne vsi pa bi vsaj del njih preživel dopust sproščeno in prijetno, samo več skrbi in tudi sredstev bi morali v bodoče nameniti za naše delavce, ki so brez dvoma utrujeni od dela in bi jim bil počitek ob prijetnem počutju dobrodošel.

Žula Franc, TOZD Avtooprema, v Agisu 21 let, popraviljanje zavor v obratu GRAU

Za nekatere je morda presenetljivo, vendar je res. Po letih delovne dobe se da sklepati, da nisem ravno več mlad. Zelim reči, da sem se v tem letu prvič srečal z morjem, pravo in ogromno slano vodo, ki mi je bila do letos več ali manj tuja, poznana samo posredno. Vso njeno lepoto in bogatost sem si predstavljajal preko razglednic ali televizije. Vendar tokrat tudi neposredno. Prijetni občutki so opravičili

odločitev, da z družino spoznam del teh lepot, ki vsako leto privabljajo številne tuje in domače goste.

Vse do letos smo skupno preživljali dopust doma. Občasno smo obiskovali toplice in kaj maleda postorili v stanovanju. Po preživetih dneh dopust na morju pa smo sklenili, da bomo tudi v bodoče iskali podobne možnosti oddiha. Zadovoljni smo bili tudi s prebivanjem v počitniški hišici

v Biogradu, kjer smo si sami pripravljali hrano in s tem bistveno zmanjšali stroške. To pa tudi ni tako pomembno, človek si po napornem delu zaželi prijetnega okolja in trenutkov.

POKAL OSVOJILA EKIPA ORODJARNE

V septembru je bil organiziran turnir med TOZD v malem nogometu. Letošnji sistem tekmovanja je bil sicer spremenjen na kombinirani sistem, ker so bili mnogi mnenja, da dolgotrajnost zmanjšuje zainteresiranost. Kljub temu, da je bilo število tekem zmanjšano, se nekatere ekipe niso udeležile.

Rezultati:

TAP : KOMERCIALA	3 : 0
OR : PM	2 : 1
KO : GUMARNA	3 : 3
OR : VZDRŽEVANJE	3 : 1
KO : SERVISI	3 : 0
TAP : DSSS	4 : 3
GUMARNA : SERVISI	3 : 0
KOMERCIALA : DSSS	0 : 3
PM : VZDRŽEVANJE	3 : 0

V finalni del tekmovanja so se uvrstile ekipe TAP, OR, IN KOV. V medsebojnih srečanjih so bili doseženi naslednji rezultati.

TAP : OR	0 : 0
TAP : KOV	0 : 3
OR : KOVINSKA	2 : 1

Prehodni pokal je letos osvojila ekipa Orodjarne. Pred tem ga je dvakrat zopred osvojila ekipa kovinske obdelave, a v trajno last jim ga ni uspelo dobiti.

Najbolj aktivni del turnira je bila nogometna tekma SUHI : DEBELI, ki je privabila precej navijačev, zlasti tistih, ki so se želeli nasmejati. Tekma se je končala z zmago suhih z rezultatom 6 : 2.

Štefan MURKO

Ali jih poznate

Ob nedavnih svečanostih v počastitev in obeležje tovarniškega praznika, smo z zadovoljstvom podelili jubilejne nagrade, našim delavkam in delavcem, ki so z deset, dvajset ali trideset letnim prispevkom dali svoje, za rast kolektiva in družbeno skupnost. Tako samo simbolično izrekli priznanje za njihov trud, ki je del vsega, kar imamo in kar s ponosom kažemo drugim. Nekatere izmed njih vam tudi predstavljamo.

MAJCEN Franc, TOZD Avtooprema, rezkalec

Trideset let je že kar lepa doba, ki pa ni tako dolga, če človek dela in se v prostem času vključuje še na vrsto različnih področij. Kot mlad in neizkušen sem se najprej zaposlil pri ZTP Ljubljana, kjer sem opravljal razna opravila na terenu. Sledila je zaposlitev v nekdanji Tekstilni tovarni v Ptujju. Tu so mi bile zaupane naloge mojstra tkalskih strojev in po neuspehu te tovarne, sem sprejel delo ključavničarja in pozneje naloge »predpriprava elementov za tahografe« v Precizni mehaniki, prejšnje tovarne Avtoopreme. In nazadnje sem pristal kot vrtalec v TOZD TAP. To delo opravljam še danes in upam, da uspešno.

Ves čas dvaindvajset letne zaposlitve v naši delovni organizaciji, ni manjkalo tudi moje aktivne prisotnosti in raznih komisijah in drugih organih, s čimer, vsaj upam, da sem prispeval dodaten del za vse, kar smo s trudom in odrekanjem dosegli. Ko človek danes spremlja in opazuje naša prizadevanja in uspehe se mu ne hote vsili misel, da pri utesvarjanju ni prisotna prijetnost, kot nekdanj. Sodelovanje je izgubilo tisti ljudski pomen srčne kulture. Preveč se odmikamo od skupnih prizadevanj in zapiramo vase.

Za konec bi dejal še to, da tudi iz tega izhajajo vzroki za izgubo predvsem strokovnih delavcev, ki se temu izogonejo, ker imajo možnost zaposlitve drugje. In želja — ureditev boljših pogojev za delo, predvsem nam starejšim delavcem.

PRIMOŽIČ Alojzija, TOZD GUMARNA, obrezovalka gume

V dvajsetih letih dela sem opravljal različne naloge, s področij, ki so zahtevala ponavadi velik fizični napor. Začetek in prva leta so stekla v Opekarni Žabjak, obrat Janeževci. Opravljala sem delo »transportiranje opečnih izdelkov«, ki je ob prisotnosti fizičnega napora bilo izpostavljeno še vsem vremenskim neprilicam, pozimi predvsem mrazu. Pozneje se mi je ponudila možnost zaposlitve v prejšnjih stroj-

nih delavnicah. Z zadovoljstvom sem sprejela delo čistilke — kurirke, ki je bilo v primerjavi s prejšnjim manj utrudljivo, pa tudi z večjim zadovoljstvom sem ga opravljala. V letu 1959 nas je bilo nekaj delavk premeščenih v gumarno, kjer smo obrezovale takratne izdelke iz gume. To je bila manjša skupina treh ali štirih, ki smo brez zastojev sledile potrebam proizvodnje. Podobno delo opravljam še danes, pač s to razliko, da se je proizvodni program razširil, dopolnil, da nas je več in da mnogo dela opravljam tudi strojno. Zaradi razširitve proizvodnje in povečanja števila, nas obrezovalk, pa se pri delu počutimo precej utesnjene, kajti prostori so mali in tudi svetlobno ne dovolj opremljeni. Vseh teh motenj pa več ne bo ob vselitvi v novo gumarno, začetek gradnje katere je že stekel. Oprema in prostori bodo novi, svetli, kvaliteta dela pa boljša.

ŠPRAH Ivan, DSSS inventurist

Brez dvoma, da z mislimi rad posežem v prve korake dela in prvi zaslužek, za katerega pa res ne vem, kaj sem si kupil, kajti bilo je toliko želja. Vse se je pričelo v TGA Kidričevo, za kratek čas nadaljevalo v kinu podjetju Ptuj in nato v Remontu, sedanjem gradbenem podjetju Gradnje, do leta 1960. Moje naloge so bile pretežno usmerjene v opravljanje slikopleskarskih del, ali točneje, bil sem vodja

tega obrata. Po letu 1960, ko je bil ustanovljen Pleskar sem predsedal v novo delovno organizacijo in opravljal enake dolžnosti, vse do leta 1965. Koncem tega leta sem sprejel delo v prejšnji TAP, kot vodja lakirnice, kar sem pa opravljal samo do leta 1974, ko sem po nekaj težjih operacijah zaprosil za premestitev.

Z veliko dobre volje tudi v enainštirideseto leto trdega dela

S štirinajstimi leti, obrazom fantiča ter plahim in nezaupljivim pogledom na takratni svet, si je prvič poskusil življenje, nadaljnji tok katerega je bil odvisen samo še od njega samega. Začel je v svoji mladosti in neizkušen stopil v vrste mnogih, ki so bili izkoriščeni in ponižani. Pa vendar še je vse do nedavnega brez prisotnosti sledov enainštiridesetletnega dela vestno in kvalitetno opravljal naloge, vodje valjarne v TOZD Gumarna.

V enainštiridesetih letih je doživel mnogo zanimivega pa tudi trenutke, ki ga niso razveselili.

Tov. Galun je odšel v zasluženo upokojitev, in morda še zapišemo to zanimivost, da je prav on imel v našem kolektivu matično številko ena. Na kratko je spregovoril za naš časopis in obenem poudaril, da se ga bo zmeraj razveselil, predvsem, ko mu bo prinesel vesti o uspehih ožjih sodelavcev in celotnega kolektiva.

»Z delom sem začel 1934. leta, ko sem bil star komaj 14 let. Dobil sem ga v tekstilni tovarni v Mariboru, kamor sem hodil vedno peš. Leta 1936 se je odprla tekstilna tovarna v Ptujju, kjer sem se zaposlil, kot četrti delavec. Ker sem delo vestno opravljal, sem leta 1937 postal že pomočnik mojstra. Leta 1940 je bilo pomanjkanje dela in spet sem moral v Maribor.

Ponudilo se mi je delo v inventurni komisiji in ga opravljam še danes.

Če posežem še malo nazaj je morda pomembno omeniti, da se moje delo ni začelo in končalo samo v tovarni. Po osvoboditvi sem sodeloval pri različnih akcijah. Med drugim sem bil eden od ustanoviteljev Ljudske mladine in prvih vaških odborov. Čas se je našel tudi za delo z mladimi v strelskem odboru Ptuj, kamor se še delno vključujem.

Vsa ta družabnost in medsebojna pripravljenost sodelovanja ima danes drugo obliko in vsebino. Preveč »soliramo« in premalo tovariško premagujemo težave in ustvarjamo novo. Pa vendar dosegamo začrtane cilje, četrdo mnogokrat brez razpoloženja na obrazu in prijazne besede.

Leta 1943 sem bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko, od koder sem se vrnil 1945. leta. Ponovno sem se zaposlil v tekstilni tovarni v Ptujju, leta 1946. Tekstilni mojster sem postal 1949. leta ter delal, kot mojster do leta 1961, nato sem postal nadmojster. Izpit za VKV sem opravil 1958. leta in bil tudi nekaj časa namestnik obratovodje.

Ker se vodstvo tekstilne tovarne ni zanimalo za nakup novih strojev, smo zabredli v težave, in leta 1964 nismo bili več likvidni ter smo se morali združiti s strojnimi delavnicami.

Teda je bil moj poklic po 26 letih končan. Moral sem se odločiti za gumarsko stroko. Leta 1964 sem se zaposlil, kot naveden delavec, (začetnik) vulkanizer. Za mene so bili to grenki trenutki še posebej, ker sem dobil bistveno manjši osebni dohodek. Takrat so v gumarni obstajale 4 stiskalnice. Po sedmih letih dela vulkanizerja, sem prišel na delovno mesto izmenovodja, katerega sem tudi vestno opravljal vse do takrat, ko je bila potreba za vodjo valjarne.

Kot v eni, tako v drugi stroki so marsikdaj v delovnem procesu nastale težave, v odpravo katerih sem se redno vključeval. Prijavil sem tudi nekaj izboljšav, za katere sem bil primerno nagradjen.

Celotnemu kolektivu in predvsem TOZD-u gumarne, želim, da bi dosegali čim boljše uspehe, in da bi se delavci gumarne v novih prostorih počutili srečni in zadovoljni.»

POKAL EKIPI MDA

Brigadirji mladinske delovne akcije SLOVENSKE GORICE 79 so povabili nogometaše na drugo srečanje za pokal MDA, ki ga je v lanskem letu osvojila naša ekipa. Srečanja so se poleg navedenih ekip udeležili še ekipi Postaje milice in MA Dornava. Po žrebu se je naša ekipa srečala z ekipo MDA in tekma se je v regularnem času končala z rezultatom 3 : 3. Po izvedbi penalov je naša ekipa izgubila in pokal je letos osvojila ekipa MDA.

Na povabilo športne sekcije MIP je naša ekipa odigrala prijateljsko tekmo z ekipo združenega podjetja MIP. Po dobri igri naše ekipe se je tekma končala z rezultatom 11 : 6.

M. Š.

Vzemi toliko, koliko poješ!

Je morda kdo izmed nas že razmišljal o vsebini tega napisa v jedilnici. Prav gotovo ne!

Se nam zdi le kot okras na zidu?

Ne, upozarja nas na to, da pazimo na kruh. Starejši se prav gotovo spominjajo, da so morali kruh poljubljati, če jim je padel na tla! Danes pa ostajajo za nami na pladnjih kosi kruha, ki nam nemo opozarjajo, da smo preveč siti. Naj mi ne bo zamerjeno, če bom poskušal napisati nekoliko stvari, ki nam naj bodo vendarle v razmislek.

Beda in trpljenje sta vtisnjena v obrazih ljudi gospodarsko nerazvitih dežel, pa tudi ponekod pri nas. Ti ljudje ponekod še vedno mislijo, da je lakota nekaj prirodnega kot rojstvo in smrt. Niso sami krivi, marveč je to dediščina izkoriščanja, dediščina nerazvitosti, kot posledica kolonializma.

Vprašanje prehrane je staro kakor človeštvo, skoraj v vsaki generaciji so mnogi ljudje trpeli zaradi lakote in nedohranjenosti. Iz zgodovine poznamo huda leta

lakote in naravnih nesreč.

Nekateri boste mnenja, da vaš odvržen kos kruha ne more rešiti stradajočih ljudi. Prav gotovo, da ne. Vendar pa se vam naj prav ob tem kosu oglasi vest, naj vas zapeče, mogoče boste drugič mislili nanj! Mislimo nanj ko z njim krmimo živino, mislimo nanj, ko ga vidimo v posodah za smeti, naj nas ta početja opozorijo na možnost, da lahko nekoč ostanemo brez njega.

Maks Menoni

Na glinaste golobe v Sombor

Da v Agisu dokaj uspešno deluje strelska družina, ni več novost. Celovitost njene uspešnosti pa je tesno povezana tudi s sekcijo strelcev na leteče cilje, ki se prav zaradi svojih uspehov udeležujejo različnih tekmovanj, tudi izven meja naše republike.

Eden izmed teh dosežkov, ki ga je pomembno zabeležiti je nedavna udeležba naših članov na državno prvenstvo, ki je potekalo v prvi polovici prejšnjega meseca v Somboru. Plasma je bil dosežen na zadnjem republiškem tekmovanju, s čimer so potrdili svoje kvalitete in upravičili naše zaupanje.

V Somboru se je ekipa Agisa, sestavljena iz Ribič Franja, Bračič Stanka, Furjan Antona in Planinc Staneta, srečala z vrsto visoko usposobljenih tekmovalcev iz različnih krajev naše domovine.

Vendar to ni omajalo borbenega duha in požrtvovalnosti slehernega. Izmed šestnajstih ekip so si »pristreljali« osmo mesto. Upoštevajoč to, da so se naši tekmovalci prvič pomerili s tako »hudimi« nasprotniki, in da je to njihov prvi nastop na tako velikem tekmovanju, je plasma več kot zadovoljen.

Kot organizator udeležbe in vodja ekipe se ob zaključku zahvaljujem kolektivu za denarno pomoč, s čimer nam je bila tudi omogočena udeležba na državnem prvenstvu.

Ekipa strelcev, ki nas je zastopala v Somboru

Ribolov

V počastitev tovarniškega praznika so se pomerili tudi ribiči. Tekmovanje je bilo v gramoznici v Tržcu. Tekmovanje je bilo samo ekipno. Vsaka TOZD je lahko imela po dve ekipi. Potekalo pa je po pravilih Ribiške zveze Slovenije.

Najuspešnejši ribič je bil Petek Zvonko iz TOZD TAP, ki je na trnek zvalil kar 305 rib.

Po dvournem nestrpnem lovu so sodniki ugotovili, da je vrstni red ekip naslednji:

	Št. rib	teža	točk
I. mesto TOZD TAP I	482	2640	3122
II. mesto DSSS I	376	2200	2576
III. mesto TOZD TAP II	282	1990	2272
IV. mesto TOZD GUMARNA	213	1755	1968
V. mesto TOZR OR	222	1650	1872
VI. mesto DSSS II	225	1620	1845
VII. mesto TOZD PM	162	1190	1352
VIII. mesto TOZD GUMARNA II	88	880	968
IX. mesto TOZD OR II	85	790	875
X. mesto TOZD KO	17	395	412

Streljanje

Ob tovarniškem prazniku je bilo organizirano tekmovanje v streljanju z zračno puško. Považljajen je bilo kar 11 strelskih družin ptujskih delovnih organizacij, tekmovanja pa se je udeležilo šest ekip.

Najuspešnejša je bila ekipa iz Kidričevega.

Ekipne uvrstitve

I. mesto Kidričevo	852 krogov
II. mesto AGIS I	844 krogov
III. mesto Merkator	836 krogov
IV. mesto Gradnje	770 krogov

V. mesto AGIS II	708 krogov
VI. mesto O. Meglič	632 krogov
Posamezniki	
I. LOVRENIČ Jože	
Merkator	179 krogov
II. KRAMBERGER Kondrad	
Kidričevo	176 krogov
III. NOVAK Franv	
Kidričevo	175 krogov
IV. SIMONIČ Franc	
AGIS	175 krogov

Prve tri uvrščene ekipe so prejele pokale.

REZULTATI ŠPORTNEGA SREČANJA »AGIS TOZD PM IN ISKRA TOZD MEHANIZMI«

- Mali nogomet:**
AGIS TOZD PM in ISKRA — TOZD Mehanizmi 3:2
 - Streljanje — moški**
TOZD PM (340 krogov) in ISKRA — TOZD Mehanizmi (262 krogov)
 - Kegljanje — moški**
AGIS TOZD PM (643 kegljev) in ISKRA — TOZD Mehanizmi (617 kegljev)
 - Gašenje požara z aparati**
TOZD PM in ISKRA — TOZD Mehanizmi 1:0
 - Plezanje po vrvi**
TOZD PM in ISKRA — TOZD Mehanizmi 0:1
- Na koncu tekmovanja še je bilo vlečenje vrvi pri katerem je zmagala moška ekipa »ISKRE« in ženska ekipa TOZD Precizna mehanika.
- Športno prijateljsko srečanje je organizirala komisija za šport in rekreacijo in OOS.

	FRAN ... NA POLJANI		VRSTA MODERNEGA PLEŠA	DROBEN, TRD SNEG	HADŽARSKO MESTO	TELOVADNI ELEMENT	GRŠKA ERKA	ROČI KRIZ	EGIPTOVSKI BOMBAŽ	ŠPARTANSKO VELJAK (ANABRAM: REFD)	SMEŠNA ZGODBA	DRUGO IME ZA KINBURUJA	SLOBOVNI OKRAS							
	VODILNO NAČELO		K	S	A	V	E	R	M	E	Š	K	O							
	IME IN PRIMERK SLOVENSKE POVEKARICE		M	A	D	J	E	T	K	A	F	A	L	K						
	IME PESNIKA, ŠANTICA		A	L	E	K	S	A	VELIKAN (ANABRAM: SOKOL) REČNA RIBA		K	O	E	O	S					
	KRAJŠE IME ZA KITAJSKO		K	I	H	A	VOJAŠKI TABOR		ELEMENTI HOJE GRŠKO MESTO		K	O	R	Ä	K	I				
STOJAN PUC		S	P	OTO REISINGER		HADŽARSKO M. IME POPOLN NERED		P		A	L	VRSTA OZKONOSIH OPIC ANGLI-SAŠKA MERA ANNA MOFFO REKA V SZ (ANABRAM: BIL)		A	M					
POLJAN NA VODI		V	I	S	O	K	O	E		L		N	O							
ČRISAL: LEBER MARJAN	PRAVALEC PETRIČ	RED, POSPRAVLJENOST	VORANČEVO DELO PUŠEA NA VEČ STREDOV		S		A	M	O	R	A	S	T	N	I	K	I			
NERODEN ČLOVEK (ANABRAM: ERULBA)	B		U	R	Q	L	A	IME BOKSARJA RUSEVSKEGA		TILE Ž. IME VZDEVEK RADKA POLIČA		V	T	NOBA NAD ROBLJENIM, STEBNO STALNI TROPSKI VETROVI		B	E	D	R	Ø
PTICA UJEDA	O		R	E	L	TOVARNA AVTOMOBILOV V SARAJEVU		SRBSKO M. IME IVICA VIDOVIČ		A	R	S	O	VRSTA ČEBULE ME ISRAELKE SOHNER		P	O	R	D	R
KOMET Z ZNAMENIM REPOM	R		E	P	A	T	I	C	A	FRANCOŠKO M. IME		J	E	A	N	RADIJ RUSKI VELETOK		R	A	PRIPOVEDNA PESNITEV
VEDNO NEZADVOLJEN ČLOVEK	U		J	E	D	A	V	Ě	C	DANŠKI OTOK REKA NA ŠKOTSKEM		A	L	S	IME PESNIKA ZAJCA VRSTA PLEYELA		D	N	Ě	
GRŠKA MORSKA BOBINJA (ANABRAM: TESTI)	T		E	T	I	S	AGRESATNO STANE POTOČNE ŽIVALI		VRSTA TKANINE INDIJSKI DROBIŽ		N		K	A	L	O	N	P		
SESTAVIL: SLAVKO MELINAČIČ	NESTO V SRBIJI		MENADNA SHRT		GLAS PRI GORENJU		VRTNA HIŠICA		P		Q	E	S	K	E	T	A	N	J	Ě
PREBIVALKA KORČULE	V		O	D	Č	U	L	A	N	K	A	IVAN PRIATELJ		I	P	REKA NA PELOPONEZU ENAKI ERKI		R	I	
NAUK O ASKEZI	A		S	K	E	T	I	K	A	V		U	R	N	I	V				
EGIPTOVSKO BOŽANSTVO (ANABRAM: TAP)	P		T	A	JANEŽ (LATIŠKO)		A		N	I	S	SKUPNO IME ZA JEDILA		H	R	A	N	A		

— Ali se ukvarjaš s fotografijo?
 — Ne, ne, zbiram le dokaze za tiste, ki kršijo delovne obveznosti ... ?

Racionalizacija delavca!